

POSTANOWIENIE

8 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 8 marca 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku A. Ś.

z udziałem S. K. i B. Ś.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej A. Ś.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku

z 10 marca 2022 r., XVI Ca 164/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek uczestników o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania

sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący A.Ś. powołał się na istotne zagadnienie prawne wyrażające się w pytaniu, czy forma aktu notarialnego wymagana dla oświadczenia darczyńcy (art. 890 k.c.) zawiera w sobie formę pisemną. Wskazał ponadto na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wynikającą z pominięcia materiału dowodowego w postaci informacji Narodowego Banku Polskiego o kursie dolara w latach 1976-1988 i ustalenia przez Sąd kursu marki niemieckiej z wykorzystaniem informacji dotyczących „czarnorynkowego” kursu dolara zawartego w nieoficjalnych publikatorach.

Powołanie się na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on precedensowy (nowy) charakter lub znaczenie dla rozwoju prawa. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych przepisów prawa i zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą; konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

Sformułowana w skardze wątpliwość nie czyniła zadość wskazanym wymaganiom. We wniosku nie wykazano, z jakich przyczyn jej rozstrzygnięcie nie jest możliwe na podstawie dotychczasowego orzecnictwa Sądu Najwyższego i poglądów doktryny, w czym wyraża się jej „istotny” charakter, a także, w jaki sposób jej rozstrzygnięcie może przyczynić się do realizacji publicznoprawnego celu skargi kasacyjnej. Wykazaniu tych okoliczności, z oczywistych przyczyn, nie mogło służyć ogólnikowe stwierdzenie, że rozstrzygnięcie wskazanej wątpliwości

pozwole na „właściwe rozpoznanie wskazanego problemu (...) co przysłuży się rozwojowi orzecznictwa oraz jego stabilizacji.”.

Na marginesie jedynie należało wskazać, że art. 890 § 1 k.c. łączy konwalidację nieważnej darowizny z faktem realizacji świadczenia, który spełnia funkcję klaryfikacyjną i dowodzi stanowczości woli przysporzenia po stronie darczyńcy. Z brzmienia ani z celu powołanego przepisu nie wynika zarazem, aby sposób dowodzenia faktu spełnienia świadczenia miał być w jakimś aspekcie ograniczony, co sugerowano w skardze. Konwalidujący skutek spełnienia świadczenia może być wykluczony, jeżeli przepisy odrębne wymagają zachowania szczególnej formy dla oświadczeń obu stron umowy (art. 890 § 2 k.c.), wniosek nie stwarzał jednak podstaw do przyjęcia, aby sytuacja taka miała miejsce w okolicznościach sprawy.

Wywody wniosku nie stwarzały również podstaw do przyjęcia, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. *Clou* sporu lokowało się w płaszczyźnie ustaleń faktycznych związanych z pochodzeniem środków pieniężnych, za które doszło do nabycia lokalu. Dokonanie takich ustaleń należy do domeny Sądów *meriti*, a postępowanie kasacyjne, jak wielokrotnie podkreślano w orzecznictwie, nie stanowi kolejnej odsłony sporu w zakresie oceny dowodów i prawidłowości ustaleń faktycznych (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). W sprawie stwierdzono stanowczo, że mimo określenia ceny mieszkania w złotych została ona zapłacona w markach niemieckich, a środki na zakup pochodziły z darowizny w kwocie 10 000 marek, którą H. Ś. otrzymała od rodziców. Próba pośredniego podważenia tych ustaleń w postępowaniu kasacyjnym była nieskuteczna i zmierzała do narzucenia Sądowi Najwyższemu roli sądu faktu, sprzecznej z jego ustawową i ustrojową funkcją.

Nie można zatem na tej podstawie uznać, aby zaskarżone rozstrzygnięcie było wadliwe, a tym bardziej, by było ono nieprawidłowe w stopniu elementarnym, oczywistym i widocznym już na pierwszy rzut oka, czego wymaga przyczyna kasacyjna określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania przypominając, że Sąd Najwyższy ocenia na tym etapie wyłącznie wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, nie wnikając w zasadność podstaw skargi kasacyjnej.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 520 § 1, art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[SOP]

[ał]